

Inventarisatie “Schone Lucht Akkoord”

Bestuurlijk opdrachtgever	Martien Bankers
Ambtelijk opdrachtgever	Anouschka van Laarhoven
Ambtelijk opdrachtnemer	Kevin Steeghs
Team:	Ruimtelijk Economische Ontwikkeling

Plaats:	Gemert
Datum:	18-1-2024
Versie:	2.0
Status:	vastgesteld college B&W 6-2-2024

Inhoud

Inleiding	3
Context Schone Lucht Akkoord	3
Inhoud Schone Lucht Akkoord.....	4
Huidige situatie.....	4
Andere overheden en bijeenkomsten	5
Voorwaarden	5
Themagroepen.....	6
Financiën.....	6
Ambtelijk advies.....	6
Plan van aanpak	7
Bijlagen	8
Bijlage 1: Vragen Gemeenteraad.....	8
Bijlage 2: Doelen Schone Lucht Akkoord en WHO-normen	9
Bijlage 3: Gespreksverslagen	10

Inleiding

Op 16 juni 2022, in het begin van de huidige raadsperiode, zijn in de gemeenteraad vragen gesteld over het Schone Lucht Akkoord (SLA). De strekking van de vragen was waarom de Gemeente Gemert-Bakel niet deelneemt aan het Schone Lucht Akkoord. De beantwoording op de raadvragen gaf te kennen dat eerst een inventarisatie gemaakt wordt en zodra het College van Burgemeester & Wethouders weer operationeel is een besluit wordt genomen. De uitwerking van de raadvragen is te zien in [bijlage 1](#).

Op 11 juli 2022 is het coalitieakkoord gepresenteerd met daarin een passage over het Schone Lucht Akkoord. Dit geeft daarmee invulling op hoe het Schone Lucht Akkoord opgepakt gaat worden. De desbetreffende tekst is onderstaand weergegeven. Martien Bankers is verantwoordelijk portefeuillehouder.

Coalitieakkoord

We handelen in de geest van het Schone Lucht Akkoord en vertalen dit voor Gemert-Bakel naar een plan van aanpak (gereed Q1 2023) met daarin 10 concrete verbeterpunten die de komende jaren uitgevoerd worden.

Het voorliggende document geeft uitvoering aan het coalitieakkoord. Aan de hand van de onderstaande vragen is toegewerkt naar een inventarisatie:

- Wat behelst het Schone Lucht Akkoord?
- Waar raakt het ons gemeentelijk beleid en wat doen we al?
- Wat doen andere gemeentes met het Schone Lucht Akkoord?

Het voorliggende document is tot stand gekomen door middel van een deskresearch, gesprekken met vakinhoudelijke collega's en gesprekken met ambtenaren van andere gemeenten.

Context Schone Lucht Akkoord

Op 13 januari 2020 is het Schone Lucht Akkoord officieel gestart. Samen streven de deelnemende partijen naar een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016. Partijen streven naar permanente verbetering van de luchtkwaliteit. De volledige versie van de doelen en ambities van het Schone Lucht Akkoord is te vinden in [bijlage 2](#). Op dit moment doen alle provincies en 98 gemeenten mee aan het Schone Lucht Akkoord. Dit is te zien door te klikken op deze [link](#).

Het Schone Lucht Akkoord is opgedeeld in tien thema's. De thema's worden opgedeeld in sporen en maatregelen. De sporen en maatregelen per thema zijn te vinden door op de onderstaande links te klikken per thema. Uit de analyse blijkt dat maatregelen en sporen veel betrekking hebben op Europees en landelijk beleid, maar ook raakvlakken hebben met het provinciaal en gemeentelijke beleid.

Thema's Schone Lucht Akkoord Mobiliteit (verkeer)

- Mobiliteit	- Landbouw
- Mobiele werktuigen	- Participatie van burgerwetenschap
- Industrie	- Monitoring
- Houtstook	- Hoog blootgestelde locaties en gevoelige groepen
- Binnenvaart en havens	- Internationaal luchtbeleid

Inhoud Schone Lucht Akkoord

De raakvlakken met provinciaal en gemeentelijk beleid komen terecht in het decentrale uitvoeringsplan SLA. Iedere gemeente die deelneemt aan het Schone Lucht Akkoord stelt jaarlijks een decentrale uitvoeringsagenda op.

Binnen het uitvoeringsprogramma wordt onderscheid gemaakt tussen vaste maatregelen en aanvullende maatregelen. De vaste maatregelen wordt geacht dat de deelnemende gemeenten deze uitvoeren. De aanvullende maatregelen zijn optioneel en niet verplicht. Deze inventarisatie richt zich op de vaste maatregelen.

Huidige situatie

Uit een eerste inventarisatie blijkt dat de gemeente Gemert-Bakel al aan enkele eisen van het Schone Lucht Akkoord voldoet. Dit heeft ermee te maken dat enkele eisen ingehaald zijn door de tijd. Als voorbeeld wordt genoemd het wijzigen van de bestemmingsplannen van de deelnemers aan de Warme Sanering.

Vaste maatregelen Schone Lucht Akkoord in de gemeente Gemert-Bakel:

1. Aanbestedingen volgens MVOI-richtlijn.
2. Luchtkwaliteitsmetingen via Regionale Meetnet in de regio Zuidoost Brabant
3. Nieuwe woonwijken worden gebouwd zonder gasaansluiting en kachel en met warmtepomp en zonnepanelen.
4. Facilitering bij omvorming bestemmingsplannen na Warme Sanering en andere opkoopregeling voor de veehouderij zoals LBV/LBV+, MGAB.
5. Pluimvee positieve medewerking vergunningen emissies fijnstof.
6. Inwoners meenemen in communicatie over luchtkwaliteit. Een voorbeeld is de geurevaluatie.

Algemene opmerkingen

- Gemeente Gemert-Bakel heeft geen zware industrie, daardoor zijn maatregelen niet direct noodzakelijk en hebben de maatregelen weinig effect.
- Zowel bij industrie als bij landbouw staat een actie om meer inzet op handhaving en toezicht. Beide maatregelen verlopen niet rechtstreeks, maar via de ODZOB. Zodra meer inzet gewenst is zal hier geld voor uitgetrokken moeten worden en eerst afstemming gevonden moeten worden onder alle 21 deelnemende gemeenten.

Maatregelen van de gemeente Gemert-Bakel die (mogelijk) bijdragen aan een betere luchtkwaliteit:

- Handelen volgens CO2-prestatieladder
- Aankoop 3 elektrische busjes buitendienst
- Aankoop elektrisch materieel zoals motorzaag en heggenschaar
- Pilot autoluw centrum Gemert
- Deelauto's
- OV-hub

Andere overheden en bijeenkomsten

Om inzicht te krijgen wat de deelname aan het Schone Lucht Akkoord inhoudt is contact opgenomen met andere overheden in de regio. Zo is contact geweest met de gemeenten Eindhoven en Deurne die wel deelnemen aan het Schone Lucht Akkoord en Gemeenten Laarbeek en Asten die niet deelnemen.

Verder is via deskresearch de Provincie Noord-Brabant onderzocht. Ook is een samenvattingsverslag toegevoegd van de Regionale Bijeenkomst Schone Lucht Akkoord Noord-Brabant. De belangrijkste bevindingen van alle gesprekken en bijeenkomsten zijn onderstaand weergegeven. De volledige gespreksverslagen zijn bijgevoegd in [bijlage 3](#).

Gemeente Eindhoven

- Eindhoven heeft 15 pilots momenteel (5 per jaar).
- Projecten kunnen dit jaar aangevraagd worden vanaf €25.000,- tot €1.000.000,-.
- Momenteel is Eindhoven bezig met de uitvoering van het actieplan.

Gemeente Deurne

- Na aansluiting bij SLA heeft het een tijdje geduurd voordat de capaciteit op orde was.
- Deurne wil de Pilot Ontwikkeltuin aanvragen met een cofinanciering van €100.000,-. Verder ontvangt Deurne nog geen subsidies.
- Focus op dingen die nu al gebeuren zoals aanschaf van elektrisch materieel.
- De aanvraag van de pilot en het aanleveren van de jaarlijkse uitvoeringsagenda zijn pieken in de arbeid voor de organisatie.

Gemeenten Laarbeek en Asten

- Beide gemeenten vragen zich af wat de directe meerwaarde is van het aansluiten.
- Afgevraagd wordt hoeveel administratie erbij komt kijken bij deelname.
- Ze zijn bereid mee te doen aan de provinciale verkenning.

Provincie Brabant

- Samen met alle andere provincies is Brabant aangesloten.
- Dit jaar loopt de Pilot Regionale Samenwerking met als doel om meer Brabantse gemeenten te laten deelnemen.
- Via omgevingsdiensten werkt de provincie op lokaal niveau aan de luchtkwaliteit door middel van vergunningverlening.

Regionale bijeenkomst SLA NB

- Een derde van de luchtvervuiling komt van de Brabantse gemeenten zelf, twee derde van buiten.
- Momenteel zijn 22 van de 56 gemeenten aangesloten in Noord-Brabant
- Geen harde "Wat levert het op" aanwezig bij het Schone Lucht Akkoord, maar signaal naar buiten we werken gezamenlijk aan verbetering van de luchtkwaliteit.
- Mogelijk een aanscherping voor de normen van de maatregelen in aantocht.

Voorwaarden

Het Schone Lucht Akkoord is een bestuursakkoord. Het is niet een juridisch bindend akkoord. De individuele partijen hebben geen resultaatverplichting, maar wel een inspanningsverplichting. Indien uit de landelijke monitoring blijkt dat extra inzet nodig is om de doelen te bereiken, wordt in overleg tussen de samenwerkende partijen bepaald wat deze inzet moet zijn.

Alle aangesloten overheden stellen een uitvoeringagenda op. In deze uitvoeringsagenda zijn de maatregelen opgenomen die de betreffende overheid neemt. Iedere gemeente dient jaarlijks een uitvoeringsplan in. Tweejaarlijks wordt berekend door de Rijksoverheid of dat herijking van de afspraken gewenst is.

Themagroepen

In de themagroepen werken deelnemers van het Schone Lucht Akkoord per thema aan de uitvoering van afspraken, de uitvoering van pilots, de ontwikkeling van effectieve maatregelen en manieren van aanpak om de lucht gezonder te maken. Maatregelen per themagroep sluiten waar mogelijk aan bij lopende initiatieven. Deelname aan een themagroep is niet verplicht.

Financiën

De Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord (SpUk SLA) biedt financiële steun voor projecten die zorgen voor schonere lucht en gezondheidswinst. Alleen provincies en gemeenten die het Schone Lucht Akkoord (SLA) hebben ondertekend komen in aanmerking voor deze uitkering. Voor de SpUk SLA gelden voorwaarden:

- De specifieke uitkering dekt 50% van de in aanmerking komende kosten. De overige 50% komt voor rekening van de aanvrager*.
- Loonkosten van personeel in dienst van de aanvragers komen niet in aanmerking*.
- Vaste, bovenwettelijke maatregelen die zijn afgesproken in het Schone Lucht Akkoord komen in aanmerking als ze aan alle voorwaarden van de SpUk SLA voldoen*.
- Kosten voor onderzoek kunnen op verschillende manieren in aanmerking komen*.

* Uitgebreidere informatie over de subsidie SpUk SLA is te vinden in bijlage 3.

Praktijkervaringen

Zoals verwerkt in het gespreksverslag gaat Gemeente Deurne subsidie aanvragen voor de Pilot Ontwikkeltuin. Verder ontvangt Deurne geen subsidie. Gemeente De analyse van de toegekende subsidies ondersteunt dit beeld. Veel van de subsidies van [SpUk SLA](#) gaan over onderzoeken en pilots. Door de bovenstaande praktijkervaringen lijkt het niet aannemelijk dat Gemeente Gemert-Bakel subsidies gaat ontvangen door deelname aan het Schone Lucht Akkoord.

Samenvattende conclusie:

- **Het SLA is een bestuursakkoord met een inspanningsverplichting.** Daardoor wordt geen strikte verplichting opgelegd bij deelname aan het SLA. Deelnemers worden wel geacht de vaste maatregelen uit te voeren en daarvoor inspanning te leveren.
- **Meerdere maatregelen worden al uitgevoerd binnen Gemeente Gemert-Bakel.** Dit gebeurt zonder specifiek aandacht aan te besteden en is in lijn met de constatering bij de [huidige situatie](#) dat enkele maatregelen achterhaald zijn. Het is daardoor een logisch gevolg dat er **mogelijk een aanscherping van de maatregelen** komt.
- **Kleine kans om in aanmerking te komen voor subsidies van het SpUk SLA.** Uit de paragraaf financiën blijkt dat als niet specifiek ingezet wordt op het Schone Lucht Akkoord het niet aannemelijk dat je subsidies kunt krijgen voor bepaalde maatregelen. Bovendien is het enkel een cofinanciering.

- **Deelname brengt administratieve last met zich mee.** Het jaarlijks aanleveren van de uitvoeringsagenda legt beslag op de ambtelijke organisatie, waardoor andere zaken niet opgepakt kunnen worden.

De deelname lijkt weinig directe meerwaarde te creëren en de kans op subsidiemogelijkheden lijkt klein. De slagingskans voor verbetering van de luchtkwaliteit ligt niet direct bij deelname aan het Schone Lucht Akkoord maar bij de manier hoe zaken opgepakt kunnen worden binnen de gemeente.

Plan van aanpak

Naar aanleiding van de inventarisatie wordt vervolgd met een plan van aanpak. Zoals in het coalitieakkoord opgenomen wordt gehandeld in de geest van het Schone Lucht Akkoord. Daarom wordt in het plan van aanpak inzichtelijk gemaakt hoe aan luchtkwaliteit wordt gewerkt in Gemeente Gemert-Bakel. Dit bestaat uit maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord en maatregelen die we zelf in Gemert-Bakel hebben genomen die een (mogelijke) verbetering van de luchtkwaliteit teweegbrengen.

Maatregelen Schone Lucht Akkoord:

1. Aanbestedingen volgens MVOI-richtlijn.
2. Luchtkwaliteitsmetingen via Regionale Meetnet in de regio Zuidoost Brabant
3. Nieuwe woonwijken worden gebouwd zonder gasaansluiting en kachel en met warmtepomp en zonnepanelen.
4. Facilitering bij omvorming bestemmingsplannen na Warme Sanering en andere opkoopregeling voor de veehouderij zoals LBV/LBV+, MGAB.
5. Pluimvee positieve medewerking vergunningen emissies fijnstof.
6. Inwoners meenemen in communicatie over luchtkwaliteit. Een voorbeeld is de geurevaluatie.

Maatregelen Gemert-Bakel:

7. Handelen volgens CO2-prestatieladder.
8. Aankoop 3 elektrische busjes buitendienst.
9. Aankoop elektrisch materieel zoals motorzaag en heggenchaar.
10. Pilot autoluw centrum Gemert.
11. Deelauto's.
12. OV-hub.

Conclusie

Met de bovenstaande inventarisatie wordt inzicht gegeven hoe Gemert-Bakel handelt in de geest van het Schone Lucht Akkoord conform coalitieakkoord. Uiteindelijk zijn 12 concrete verbeterpunten opgesteld die de luchtkwaliteit verbeteren in de gemeente Gemert-Bakel. Deze krijgen een uitwerking in een plan van aanpak dat voor het zomerreces 2024 wordt opgeleverd. De grote uitdaging zal liggen in de concretisering van de doelen omdat niet alles tot meetbare doelen te herleiden zal zijn.

Bijlagen

Bijlage 1: Vragen Gemeenteraad

Portefeuillehouder

- Niet benoemd op de site
- Vragen van Marius Vos namens Sociaal Gemert-Bakel over het Schone Lucht Akkoord werden op 16 juni 2022 (voor collegevorming) beantwoord door Wilmie Steeghs
 - o <https://www.youtube.com/watch?v=T9fvyB-4WdY> (11:45m – 16:00m)

Gestelde vragen+ antwoorden

1. Onderschrijft het college het doel om te streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit? (doelen SLA met WHO-normen bijlage 1)
 - a. *Jazeker onderschrijven wij dit doel en in ieder geval de doelstelling*
2. Zo nee, wat is hiervan de reden
 - a. N.v.t.
3. Zo ja, waarom heeft de gemeente Gemert-Bakel zich dan niet aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord?
 - a. *Eerst inventariseren wat de verbeterpunten zijn in de gemeente. Het Schone Lucht Akkoord bevat elf thema's. Dus eerst inventarisatie, dan uitvoeringsplan, daarna aan de slag en afwegen of het ondertekenen van het akkoord van meerwaarde is voor onze gemeente.*
4. Is het college alsnog bereid om het Schone Lucht Akkoord te ondertekenen en daarmee te streven naar een betere gezondheidskwaliteit voor haar eigen inwoners en de inwoners van Nederland?
 - a. *Op dit moment is het college demissionair en daarom laten we de beslissing graag over aan het volgende college.*

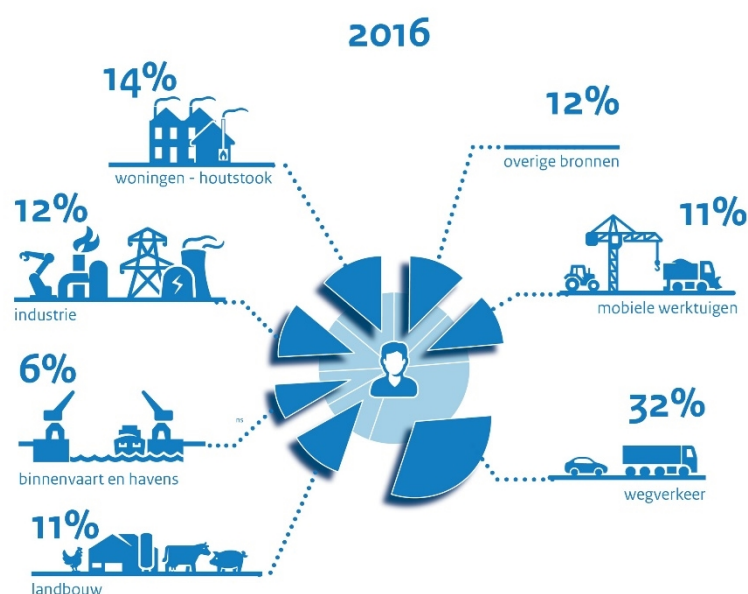
Vervolgvrage

5. Ik veronderstel toch dat gezien de luchtkwaliteit hier, ik heb de cijfers niet maar deze is hier niet altijd te best, maar dat er toch best meerwaarde te vinden is?
 - a. *Het ondertekenen is een daad, wij willen eerst weten wat we doen, dus eerst inventariseren op de thema's en dan kijken wat het Schone Lucht Akkoord ons kan bieden op het gebied van inhoud, ambtelijke capaciteit of financiën.*
 - i. *De inventarisatie wordt met smacht afgewacht.*

Bijlage 2: Doelen Schone Lucht Akkoord en WHO-normen

Artikel 1 Doelen en ambities

- 1. Partijen streven naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren waarbij wordt toegewerkt naar de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof in 2030.
- 2. Partijen stellen als doel om landelijk in 2030 gemiddeld minimaal 50% gezondheidswinst ten opzichte van 2016 te behalen voor de negatieve gezondheidseffecten afkomstig van binnenlandse bronnen.
- 3. Partijen onderschrijven de ambitie om in de sectoren (weg)verkeer, inclusief mobiele werktuigen, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens een dalende trend in te zetten van emissies van stikstofdioxide en fijn stof naar de lucht.
- 4. Partijen erkennen dat éénieder verantwoordelijk is voor de eigen bijdrage aan de doelstelling en dat partijen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van het akkoord.

DE HUIDIGE GRENSWAARDE, DE ADVIESWAARDE 2005 EN DE NIEUWE ADVIESWAARDE
VOOR DE JAARGEMIDDELDE CONCENTRATIE NO₂ EN FIJNSTOF PM₁₀ EN PM_{2,5}

Stof	Grenswaarde	Advieswaarde 2005	Nieuwe WHO advieswaarde
NO ₂	40 µg/m ³	40 µg/m ³	10 µg/m ³
PM ₁₀	40 µg/m ³	20 µg/m ³	15 µg/m ³
PM _{2,5}	25 µg/m ³	10 µg/m ³	5 µg/m ³

Bijlage 3: Gespreksverslagen

Om meer inzicht te krijgen wat de deelname aan het Schone Lucht Akkoord inhoudt is contact opgenomen met andere overheden in de regio. Zo is contact geweest met de gemeenten Eindhoven en Deurne die wel deelnemen en Gemeenten Laarbeek en Asten die niet deelnemen aan het Schone Lucht Akkoord. Verder is via deskresearch de Provincie Brabant onderzocht.

Gemeente Eindhoven

Eindhoven is als gemeente aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord. Voor Eindhoven staat de gezondheid van de inwoners met stip bovenaan als reden voor deelname aan het Schone Lucht Akkoord. De grootste uitdaging voor Eindhoven lag bij mobiliteit. Het doel is om de auto zo veel mogelijk de stad uit te krijgen en daardoor emissies te voorkomen.

In de gemeente Eindhoven wordt meegedaan aan 15 pilots. Ze hebben dit opgesplitst in maximaal vijf pilots per jaar. De projecten kunnen variëren van €25.000,- tot €1.000.000,-. Eindhoven neemt deel aan de themagroepen houtstook en participatie. Echter kun je niet op iedere themagroep de maximale subsidie aanvragen voor projecten. Bij start van het Schone Lucht Akkoord heeft Eindhoven een actieplan opgesteld. Deze is daarna goedgekeurd en nu is de uitvoering bezig. Het is van belang om voldoende capaciteit te hebben, al wordt niet (hard) gedrukt op de inspanningsverplichting door de Rijksoverheid.

Gemeente Deurne

Deurne is als gemeente aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord (2021). Deurne is een vergelijkbare gemeente als Gemert-Bakel op het gebied van oppervlakte en indeling. Het Schone Lucht Akkoord wordt gebruikt als kapstok voor grotere problematieken als gezondheid en overlast. Na aansluiting heeft het nog een tijdje geduurd voordat het uitvoeringsprogramma is vastgesteld en de capaciteit op orde was voor uitvoering (juli 2023). Door een gebrek capaciteit om meerdere zaken tegelijk op te pakken focust Deurne zich eerst op het thema landbouw. Deurne heeft zelf de Pilot Ontwikkeltuin opgezet om de uitstoot van de veehouderij te verminderen. De pilot is geen belemmering voor andere ondernemers. Het is een onderzoekende pilot hoe gezondheidswinst behaald kan worden. Daarvoor hebben ze een cofinanciering van €100.000,- aangevraagd. Echter is tegenbericht ontvangen dat de subsidieronde vol was. In maart 2024 gaat de 3^e tranche open en zal de aanvraag opnieuw worden ingediend. In principe geldt voor de aanvragen van SpUk SLA, wie het eerst komt, wie het eerst maalt.

Verder worden de vaste maatregelen uitgevoerd en ontvangt Deurne geen subsidies vanuit de subsidieregeling SpUk SLA. Voor de uitvoering van de maatregelen heeft Deurne geld gereserveerd in de begroting. De focus van Deurne ligt vooral op de dingen die al gebeuren zoals de aanschaf van elektrische voertuigen. Het aanleveren van de jaarlijkse uitvoeringsagenda en de aanvraag van de pilot zijn pieken in arbeid.

Gemeenten Laarbeek en Asten

Laarbeek en Asten zijn als gemeenten niet aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord. Op hoofdlijnen zitten beide partijen hetzelfde in de wedstrijd. Ze geven aan dat je het met de inhoud van het Schone Lucht Akkoord alleen maar eens kunt zijn. Ze vragen zich wel af wat de meerwaarde is van het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord. Zo wordt geopperd dat het veelal (inter)nationale regelingen zijn waar je als gemeente weinig tot geen invloed op hebt.

Daarbij wordt ook afgevraagd hoeveel administratie erbij komt kijken en wat dan het effect van de deelname uiteindelijk is. Daarbij geeft Laarbeek aan dat het voor iedere gemeente verschillend zal zijn of er veel meerwaarde kan zijn door het Schone Lucht Akkoord. Asten en Laarbeek zijn wel bereid mee te doen aan de provinciale verkenning voor het Schone Lucht Akkoord.

Provincie Noord-Brabant

Noord-Brabant is als provincie met alle andere provincies in Nederland aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord samen. Met provincie Brabant is geen direct contact geweest in deze inventarisatie. Wel is de site en de [Brabantse Uitvoeringsagenda](#) bestudeerd. Brabant schaart zich achter de doelstellingen van het Rijk. De vaste maatregelen van het Schone Lucht Akkoord zijn in de Brabantse uitvoeringsagenda vertaald naar concrete actiepunten met sub-maatregelen.

De provincie gaat komend jaar via een pilot Regionale Samenwerking nog meer Brabantse gemeenten stimuleren om toe te treden tot het Schone Lucht Akkoord. Daarnaast zal de provincie stimuleren om kennisdeling onder de deelnemers toe te passen op het gebied van luchtkwaliteit in omgevingsvisies en –plannen. Via de omgevingsdiensten zal de provincie de bedrijven onder provinciaal bevoegd gezag zo scherp mogelijk vergunnen, zodat zij zo min mogelijk uitstoten.

Regionale bijeenkomst SLA NB

Zoals bovenstaand beschreven vond op 23 oktober 2023 de Regionale bijeenkomst Schone Lucht Akkoord Noord-Brabant plaats in de LocHal in Tilburg. Bij de bijeenkomst waren gemeenten aanwezig die deelnemen als ook gemeenten die nog niet deelnemen aan het Schone Lucht Akkoord. Momenteel zijn 22 van de 56 Brabantse gemeenten aangesloten. 18 zijn momenteel bezig met de verkenning of ze deelnemen en van 8 gemeenten heeft Provincie Noord-Brabant niets vernomen.

Over de luchtvervuiling in Noord-Brabant is bekend dat ongeveer twee derde van buiten komt. Een derde is afkomstig vanuit Brabant zelf. Grote vervuilers zijn de havens van Antwerpen en Rotterdam en het Ruhrgebied.

Tijdens de bijeenkomst waren positieve geluiden over de ingezette verbetering. Echter waren ook kritische geluiden op de deelname aan het Schone Lucht Akkoord. Meerdere van de inventariserende gemeenten vroegen zich af: “Wat levert het nu concreet op?”. De reactie was dat het geen directe “wat levert het op” is, maar meer een signaal dat we gezamenlijk werken aan schone lucht en gezamenlijk initiatieven kunnen opzetten.

Verder wordt belicht dat het uitvoeren van de maatregelen steeds beter gaat en steeds meer gemeenten het decentrale uitvoeringsplan inleveren. Wel wordt aangekondigd dat de normen van het Schone Lucht Akkoord mogelijk aangescherpt gaan worden.

Bijlage 4: Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord (SpUk SLA)

Projecttypen SpUk-SLA

De Specifieke Uitkering Schone Lucht Akkoord (SpUk SLA) kan aangevraagd worden voor drie projecttypen: emissieverlagende projecten, pilotprojecten of overige projecten.

Emissieverlagende projecten

Deze projecten zijn gericht op een directe en structurele verlaging van de belangrijkste verontreinigende stoffen in de lucht. Dit zijn stikstofoxiden (NOx), fijnstof (PM10 en PM2,5), ammoniak (NH3) en zwaveldioxide (SO2). Het afvangen, filteren of opslaan van verontreiniging komt niet in aanmerking; de regeling is enkel bedoeld voor preventie van luchtverontreiniging. CO2, hoewel schadelijk voor het milieu en klimaat, is geen luchtverontreinigende stof en weegt derhalve niet mee.

De gezondheidswinst moet bij een emissieverlagend project worden onderbouwd aan de hand van een rekentool. De gezondheidsbaten (omgerekend naar euro's) moeten minimaal gelijk zijn aan de aangevraagde SpUk-SLA bijdrage.

Pilotprojecten

In de uitvoeringsagenda staan pilots genoemd die zijn vastgesteld door de stuurgroep van het SLA. Wanneer de aanvrager bij een thema staat vermeld als deelnemer aan de pilot dan kan vanuit de pilots subsidie worden verstrekt aan het project. Bij sommige pilots is het mogelijk om hieraan alsnog deel te nemen.

Overige projecten

Het inzetten van innovatieve technieken, maatregelen of sociale innovaties (of combinaties) die nieuw zijn voor Nederland. De innovatieve maatregel is gericht op het verbeteren van de luchtkwaliteit. Het project is gericht op het oplossen van knelpunten, het beperken van risico's of het verkrijgen van kennis door onderzoek en testen. Communicatie- of participatieactiviteiten zijn ook subsidiabel, wanneer deze zijn gericht op het vergroten van de bewustwording onder particulieren, bedrijven en organisaties over de oorzaken en gevolgen van slechte luchtkwaliteit.

Belangrijkste voorwaarden

De onderstaande voorwaarden zijn van toepassing zijn op alle drie projecten. Daarnaast gelden specifieke voorwaarden per projecttype.

- De aanvrager (provincie of gemeente) heeft het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend.
- De SpUk-bijdrage is maximaal 50% van de projectkosten. De resterende 50% betaalt u zelf of u zorgt voor andere financiering die niet afkomstig is van Europese, nationale, provinciale of gemeentelijke overheden.
- De maximumbijdrage in absolute zin is afhankelijk van het projecttype. Voor emissieverlagende projecten en pilotprojecten is de bijdrage maximaal € 500.000 en voor overige projecten maximaal € 100.000.
- Na subsidieverlening moet het project starten binnen 6 maanden nadat de bijdrage is toegekend. De maximale looptijd van het project bedraagt 3 kalenderjaren, vanaf het jaar van de verlening.
- Het is mogelijk meerdere aanvragen in te dienen in een kalenderjaar. Een aanvrager kan in 2022 maximaal € 1,5 miljoen aan bijdrages ontvangen.
- Voor deze aanvraag is e-Herkenning niveau 2+ met machtiging RVO-diensten op niveau eH2+ nodig. U kunt ervoor kiezen Subsidiebureau Nederland te machtigen, zodat wij de aanvraag namens u kunnen verzorgen.